

TELEGRAPHUL ROMANU.

Telegraful ese Duminec'a si Joi'n, la fie-care două septembri cu adausulu Foisiorei. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditor'a foie, pre-safra la z. r. poste cu bani gat'a prin scisorii framate, adresate cître expeditura. Pretul prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. n. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 42.

ANULU XXIV.

Sabiu 27 Maiu (8 Iuniu) 1876.

Sabiu 26 Maiu 1876.

Evenemintele cele mari se succedut de unu tempu incóce asiá de iute, incátu abia le mai pote omulu urmarí. Asigurările ca „pacea nu va fi turburata“ se dovedesc de neadeverate mai din momentulu cîndu ele au resunat intre parerii saleloru unde se pronuntia. Negrela abia erá lipita pre harthia ce avea sa le duca in lume si sa le vestesca spre liniscirea poporului si telegrafulu ne aduce sciri noue despre versari de sange si mai crunte cî pana aci si ne spune de noue complicatiuni, a cîroru dimensiuni nu este in stare a le mesurá nimenea.

Detronarea sultanului Abdul Aziz parea ca va aduce o sistare a pornei spre unu incendiu mai mare. O Turcia pre base europene parea ca are sa introduca pace si mulcomire intre tòte elementele intaritate din imperialu otomanu, sa paraliseze pornirele staturilor mici slavice din giurul lui si sa sterga ori ce pretestu de o conflagratiune intre puterile intereseate de acestu imperiu.

Inse grab'a cu care sultanulu detronat fu assiediatu in mormentu, intinderea revolutiunei in tòte provinciele turcesci, pregatirile cele complete ale Serbiei si Muntenegrului suntu dovedi de ajunsu cîtu de putenia socotela se pote tiené de „pia desideria“: ca din schimbarea sultaniilor in Constantinopole se va nasce pacea si inca pace durabile.

Telegramele de eri despre sanguinosele lupte in Bosni'a, scirile despre trecerea iminenta a serbiloru preste fruntarie desilusunéza si pre celu mai optimistu si i arata ca suntemu inca abia la inceputulu inceputului unei conflagratiuni, care are sa sguduie Europa.

Pentru este mai unanima parere, ca tòte cîte s'au statorit in conferint'a dela Berlinu suntu fara de valore. Anglia, carea a respinsu din capulu locului propusetiunile conferintei dela Berlinu nemodificate si pre urma si modificate, pôrta semnele unei resolutiuni de a da peptu cu ori si cine, déca i se va pune in calea intereselor ei orientali. Marin'a ei este multa si puternica in apele din apropierea Constantinopolei, este totu asiá in marea mediterrana in apropierea Maltei si in apropierea Gibraltarlui.

Si cine va fi acel'a, cu care va avea sa dea peptu puterea acésta maritima? Aliant'a celor trei imperi norredi inca n'amucetitulnicairi ca aru fi formalu desfintiata. Itali'a si Francia inca ru au luatu vre-o otarire apriata. Si asiá ne vine a pune intrebarea, unde este lupulu pre care sa-lu ia la góna? caci nici Serbi'a, nici Muntenegru nu au marina precum nici mări unde sa plutesca cu vasele loru spre a le puté baremu luá de tienta formidabil'a putere maritima englesa, cu infioratorele ei monstruri de nái ferecate, nái cari pôrta cele mai mari guri de focu pe tòte apele globului nostru terestru.

Din Berlinu se audu de vre-o cîteva dile voci, si inca oficiose, despre o noua „grupare“ a puterilor. „A. Allg. Ztg.“ print're corespondintia din Berlinu a si datu o forma „grupare“, punendu pe Anglia, Austri'a si Germania, se intielege cu Turcia, de o parte, iera pe Russi'a, Francia si Italia de alta parte. Dara de alta

parte se dice, ca si diplomati'a francesa, cîtu si cea italiana pune mare pretiu pe amicitia regimului sultanului celui nou. Ceea ce déca aru fi adeverat aru face impossibila gruparea indicata de A. Allg. Ztg. Atât'a se vede, ca constelatiunea cea vechia pana la conferint'a din Berlinu, de faptu nu mai esista; asupr'a unei noue constelatiuni, din rezervat'a cea mare a celor mai multe puteri, domnesce inca o nechiarificatiune nepenerabilie chiaru si pentru lumea diplomatica.

Diurnalele vienesi si pestane inca stau sub influenti'a acestei situatiuni nechiarificate. Ele insa se incercă a explică enigm'a cu Anglia. Purcediendu dela rescularea provincielor turcesci, din partea unor populatiuni serace; intretienerea revolutiunei de atât'a tempu si estinderea ei pana siése ore departare de Constantinopole; incuragiarea micilor principate la pasi agresivi, subsidiarea acestor'a cu capacitatii militare, cu arme munitiune si cu bani russesci: facu conclusiunea, ca Russi'a, un'a din aliant'a celor trei, vrea cu ori-ce pretiu ca sa puna capetul imperiului musulmanu in Europa si in loculu semilunei, inaltiate la an. 1453 pre cupolele Santei Sofie sa reasieze crucea bizantina. Ceea ce la noi e supozitie, se vede ca in Anglia este positivu, si Anglia carea se teme, ca adi mâne si asiá are sa se intalnésca cu Russi'a in Asia centrala, crede ca pentru dens'a si interesele ei orientale va fi mai bine déca va preveni pre inimicul ei de mai tardi, in Europa, la cheia coloru trei continente ale lumiei vechi, la Constantinopole.

Planul este giganticu, pentru, presupunendu pre unu momentu, ca tient'a Angliei este de a avé sub influenti'a sea si Bosforulu si Dardanelele, se pote deduce, ca pre lesne i cade in pôla si portulu dela Saidu si atunci in mările europene si asiatice dispune dupa placu si puterile continentale atunci suntu faptice degradate fatia cu dens'a la rangu secondariu.

Astfelu pusa cestiunea, ceea ce se petrece adi in unu coltisioru al sudostului Europei este numai atitiera incendiului celui mare, care va trage in jocu pre tòte puterile, mari si mici, din tòta Europa.

Revista politica.

Diet'a Ungariei incepù eri continuarea siedintelor si desbaterea speciale a proiectului de arondare.

Inainte de vacantiele dietei, anunçate déjà, are sa se voteze legea de arondare, legea pentru restrinzionea usurei si unu creditu supletoriu pentru lini'a drumului de feru Brasovu-Timisiu.

Senatulu imperialu austriacu se va intruni numai cîtra mijloculu seu finea lui Septembre a. c.

Recerintile comune, statorite de delegatiuni pre anulu 1877, suntu 111,311.659 fl. In sarcin'a Ungariei cade din sum'a acésta 31.4 milioane, va se dica cu 1,200.000 mai putienu ca pre anulu 1876.

Dupa unu telegramu la „Kelet“, in Vien'a s'a incepù eri negoziările speciali in privint'a tarifei vamale.

Sciri din cercuri diplomatice afirma, ca detronatulu Sultanu a certat in doue renduri ca ajutatu de generalulu Ignatief sa fuga in streinatate,

inse fara succesu. In urm'a incercările acestor'a fu pusu sub priveghiere aspra, dupa unele foi, tocmai in despartiemintele, in cari fusese mai nainte inchisul urmatorulu seu pre tronu, Muradu V. Abia a petrunsu scirile aceste din Constantinopole si eata luni la 5 Iuniu ne surprinde biroul telegraficu cu urmatorea scire:

„Abdul Aziz, atacatu de nebunia, s'a sinucis. Unu protocolu subscrisu de nouesprijece medici constatéaza mórtea dreptu resultatu alu sinuciderei, urmata din perdere de sânge. Elu si-a taiatu cu fôrsecile vine dela incheitorile bratieror. Inmormantarea, s'a facutu cu mare pompa (a dou'a di!) asistându toti ministri. — Pôrt'a notificatu oficialu ambasadorilor suirea lui Murad pe tronu, cerendu recunoșcerea acestei suiri.“ — Evenementul acestu neasteptat este cam suspectu. Abdulu Aziz, unu omu fôrtefricosu si iubitoriu de viatia, sa devina asiá ingraba sinuciditoriu, mai alesu dupa ce numai cu putienu mai nainte se asecură ca intr'o epistola autografa a dechiratul lui Murad, ca abdice de orice pretensiuni la tronu, si doresce sa petreca restulu vietiei in linisce.

Este adeverat ca o telegrama dela 6 Iuniu n. din Constantinopole aduce acum scirea, ca Abdul Aziz, dela diu'a detronare incóce, cu deosebire in preser'a sinuciderei, a devenit in mai multe renduri furibundu. Scirea se pare a fi unu productu de mai tardi.

Diurnalele parisiane reproducu o despesa tramisa din Berlinu la „Times“, dupa carebar. Rodich guvernatorulu Dalmatiei, a fostu provocata de Domnitoriulu Muntenegrului sa incunoscintieze pre guvernulu seu despre existint'a unei aliantie ofensive si defensive intre Serbi'a Muntenegru, Romani'a si Grecia. Ministrul român de externe Cogalnicenu deminte, pre cale telegrafica, scirea acésta si dechirata ca Romani'a va continua a intretiené referintele cele mai bune fatia cu Pôrt'a. Dechiratiunea acésta a facutu impressiune buna asupr'a cabinetelor dela Parisu si Londonu, unde domnea temerea ca Romani'a va denegá lui Murad omagiu.

Din raportele telegrafice a ledului de Decazes, ministrul de externe alu Franciei, se vede ca czarul Russiei este fôrte iritatu pentru intemplierile din Constantinopole. Ducele se teme ca Russi'a si va pune tòte silintile cî sa inmultișca complicatiuni orientali.

Este curioasa scirea ca in Parisu si Londonu nu aru fi binevediuta tienut'a Austriei si ca acolo nu si potu explică tienut'a acésta, sciindu, dupa raportele consuliloru, ca propagand'a rusescă lucra intre serbii austro-unguresci mai tare ca intre slavii turcesci. De alta parte se scire, ca cabinetul din Londonu lucra din tòte puterile sa castige pre Austro-Ungaria pre partea sea si pentru parasierea aliantiei russesci.

Diurnalele vienesi au si inceputu a se clatiná. Unele inclina spre apusu, recomandându alipirea lângă politic'a englesa, lângă carea se va alaturá Francia si pote si Germania, altele predica Austro-Ungariei sa nu se mai lasa a fi servitora scopurilor straine, cî in anii 1854 spre a fi parasita cu dispretiulu din 1859 si 1866. „N. fr. Presse“ mai spune, ca si guvernulu rusescu promite munti de auru Au-

tro-Ungariei pana si castiguri materiale in orientu; pre de alta parte inse unele diurnale russesci, cî „Ruski mir“, sustinu, ca de o intimitate cu Austro-Ungaria nu mai pote fi vorba. Pentru odata ce contele Andrassy doresce consolidarea Turciei, aru trebuí sa creda cineva ca Russi'a si Austria suntu döue babe betrane, vrendu a sustiné ca aceste döue potu fi de acordu in cestiunea orientala.

Din B el g r a d u se telegrafa in septamâna trecuta ca Risticu a tramsu la Constantinopole o adresa de loialitate. Mai tardi se serie totu de acolo, ca tota activitatea regimului serbescu este preocupata numai de afacerile resbelului. Oficeri russesci sosescu aci inca in tòte dilele si primescu servitii in armata serbescă. Totu ce este parte barbatescă si este capabilu de a purta arme intra in armata, pana si elevii din scole; iera incátu nu suntu capabili de arme suntu inrolati pentru servitii in spatile si la magazine si in alte servitie corespondietorie puterilor loru.

In Bosni'a avura locu mai multe lupte sangeróse intre turci si insurgenti cea mai insemnata este cea dela Buzim in care insurgenti, dupa o lupta inversiunata, in care se dice ca au cadiutu 416 turci morti, 800 raniti si 2400 prinsi, au ocupat ceteata. Insurgenti au rugatu pre regimulu austriacu sa interneze pre prinsii, caci altcum (insurgenti) sunti siliti ai omorí, din simpla cauza ca n'au unde-i tiené.

Cunoscutul Miletici a fostu primitu in audientia de principele Miland. Dupa audientia s'a sarutatu Miletici cu generalulu Stratimirovici pe strada. Miletici are de cugetu a inrola voluntari dintre serbii unguresci si-a impacá pre Milau cu Petru Cara Georgevici.

In tempulu din urma se spune de unu concursu mare de insurgenți din Romani'a si Russi'a, cari trecu in Bulgari'a.

Lângă Aradu la serbatorile Rosaliiloru.

I.

Meditându omulu asupr'a insemnatatiei acestoru sănte serbatori, pe nesciute trebuie se suspine de dorere vediendu spiritul de discordia ce totu mai tare se propaga si latiesce intre noi pe tòte terenele, si se ofteze dupa pogorirea spiritului săntu preste noi care se ne luminedie, sa ne arate calea cea adeverata, calea cea mantuitorie, caci de vomu continuá calea apucata, de nu vomu cunoscere pe adeveratii profeti ci vomu purcede orbesce dupa ómenii patimasi nu numai ca nimicu nu vomu edificá; ci din contra si acea ce ómenii in trăda de veru providentiali cu multu tactu, multa inteleptiune si neobositu zelu si tenacitate au inceputu a edificá — vomu dirimá, neaparatu vomu cadé in adencimea unui abis, de unde in veci nu numai ca nu vomu mai scapá, dar' nici macaru compatimirea altor'a nu o vomu cästigá, ci vomu deveni derisiunea lumiei, condamnati de toti cî unu poporu netribnicu, care in fine lipsit u de tòta puterea consolidatória numai este bunu nici macaru de lutu in manile unui olariu aptu si inteleptu.

Din adinsu nu voi se vorbescu

de politica, caci numai orbul nu vede cumea pe acestu teren in tiera nostra astazi ori-ce incercare este zadarna, pasii cei mai loiali suntu suspicionati, si omenii dela putere atat de incrediuti in intipuita loru putere, si atat de orbiti in mania loru de magiarisare, incatu pe catu de totu minutul intrebuintiatu spre capacitatea loru; omulu cu minte i lasa se-si joc mândrele pâna voru dă cu capulu de parete.

Noi ca români inse avem u bulevardele nationalitatii noastre atat de puternice, intre cari retregandu-ne si intarindu-ne cu inteleptiune vomu vii in eternu si prospera nationalitate in butulu celor mai infernale atacuri. Nu esistu si nu se voru puté inventa Crupuri, Uchatiusuri si mai sciele Ddieu cum le numescu atat de puternice ca sa ne pota scote din fortarétia nostra de cumva noi vomu fi cu minte, si de cum-va in locu de a o intari pe din intru nu noi i vomu gauri murii neatacabi si vomu deschide portile pe cari se intre inimiculua ca sa ne dee afara dintre s'a.

Acesta fortarétia este biserica, si bulevardele suntu constitutiunea ei — **Statutul nostru organicu**.

Dupa mai multi seculi de persecutiune in alu doilea dieceniu alu acestui seculu, ni tramise providintia pe unu barbatu cu scientia, anima curagi si avere, pe fericitulu Nicóra din Giul'a ca sa ni deschida calea emanciparei bisericei române din Ungaria si Banatu de sub nimicitoru si desnationalisatora ierarchia serbesca.

Preste 50 de caletori la Vien'a si audientie la tronu l'au ruinat pe fericitulu Nicóra si consangenii sei si pe o multime de familii de preoti din comitatulu Aradului, ier' intrigile tiesute in contra lui l'au constrinsu in urma sa se si espatriedie cercandu-si asilu intr'o monastire a Romaniei, unde nainte de cati-va ani a si reposatu in cea mai modesta retragere, — fatigiele lui inse au avut totusi celu putieni atat a resultat, ca de atunci i s'apusu in datorintia ierarchieis serbesci ca in eparchia Aradului sa se denumesa numai episcopi de origine româna — incepertulu sa facutu cu Gerasimu Ratiu — iera in a Timisiorei si Versietiului celu putieni de acei a cari voru scî românesce.

Asta a fostu incepertulu emanciparei bisericei române de sub serbi, si fiindu-ca fratii banatieni afla cu cale a se totu plange in contra ungureniloru si a-i suspiciona ca tindu a pune man'a pe avearea loru — cugetu ca nu voiu trece de nemodestu de cumva voiu accentua aci: ca Nicóra care a apus bas'a emanciparei loru si a avelei loru de sub serbi n'a fostu banatianu, precum nici executiunile cele multe cari au urmatu asupra familiei lui si a acelor cari l'au imputernicitu se faca pasii receruti pentru emancipare nu au ruinat pe banatieni ci totu pe ungureni si in specie pe aradani.

Dóra aru si tempulu ca biserică sa-si aduca aminte de Nicóra, si celu putieni sa-i eter-nis die memoria prin unu monu-mentu.

Firul incepertulu de Nicóra l'au in man'a sea dibace si puternica unu altu barbatu mare **intradeveru providentialu**, si cu inteleptiune si tenacitate rara l'a continuat pâna ce ne-a scosu la limanu dorit, acesta a fostu reinvia toriulu Metropoliei ortodoxe române **Marele Archie reu Andreiu Siaguna**:

Acestu meteoro si adeveratu apostolu alu bisericei române, cu tote ca avea o crescere absolutistica, si cu

tote ca sub conducerea lui absolutistica a devenit biserica nostra la o vadia si prosperare in comparatiune cu tructul admirabila, — totusi cu sufletul seu petrundiatoriu prevedendu periculul ce poate aduce absolutismulu pentru biserica, si cunoscându si apretiuindu mai bine ca oricare altul asiediamintele constitutionali a bisericei lui Christosu, in plenitudinea poterei sale absolutistice, in etatea cea mai vigorosa, ne silitu de nimene, inca in 1850 — sub celu mai aprigliu absolutismu civilu — si a impartit puterea cu biserica sea, si in eparchia sea a introdusu sinodalitatea.

Dupa reinfintarea metropoliei celu dintai lucru i-a fostu a conchiamá representanti a bisericei, congresulu, pre care l'a intempinat cu unu elabotatu gat'a de constitutiune bisericësa, carele supunendu deliberarei congresului, din acel'a s'a nascutu statutul nostru organicu de astazi, cea mai liberale constitutiune bisericësa ce esiste intr'o biserica ierarchica intr'unu statu de alta limba si religiune.

Acesta constitutiune ne-a redat biserica in man'a nostra, si ni-o asigurăza in contra ori-carei inriurintie pericolose din intru si din afara — de cum-va noi vomu fi omeni cum se cade, de cum-va ne vomu sci folosi de drepturile ce ni le acorda si ne vomu implini datorintele ce ni le impune, eu unu cuventu biserica nostra astazi o putem face dupa chipulu si asemeara nostra.

Bas'a acestei constitutiuni este sinodalitatea de josu pâna susu.

Si ce va se dica sinodalitatea in biserica?

Acea ce este parlamentarismulu in statu.

Va se dica biserica — totalitatea credinciosilor — prin represenanti a sea dispune asupra sortiei sele. Si findca o adunare de mai multi omeni nu se poate nisi inchipiui ca intru tote cestiunile se fia de o opinione, de sine urmeza ca precum in parlamente asi si in sinode voi'a majoritatei se realizeaza, ier' minoritatea are datorintia a respecta dispusetiunile sinodului pâna candu acele suntu in valore, si de cum-va le considera de daunose a le controla cu conscirositate, a le combate cu loialitate si a se nisu'i ca pre cale cuviincoasa se creasca, se devina majoritate si ceea ce afla daunosu pentru intregulu se reformeze dupa cum afla ea ca va fi mai bine.

Ast'a este unu postulatu alu sinodalitatiei fara care nu poate esiste pentruca sinodalitatea nu recunosc infalibilitate, si nefinda infalibilitate, este mai rationalu a presupune cumca ceea ce voiescu mai multi este mai bunu pentru totalitate decat ceea ce voiescu cei mai putieni din totalitate.

La punctulu acesta chiaru poate ca faciui pre multa vorba, este de lipsa inse ca pentru cele ce voru urmă se fia lamurita acesta reverintia a constitutiunei nostre bisericesci.

Nu potu incheia acestu articulu fara a reimprospeta in memori'a celor ce sciu si a aduce la cunoscinta celor ce nu sciu doare momente forte inseminate dela celu dintai congresu bisericësu, pentruca acestea respondescu cea mai chiara lumina asupra caracterului Reinviatoriului si sinodalitatiei bisericei nostra, si areta catu pondu a apus acelu spiritu mare pe voi'a majoritatiei in biserica, si catu de mare insemnata a insisitu elu statutului organicu pre care se incera unii pigmei a-lu ignoră si delatură.

Idea ca pe membrii consistoriu lui se-i aläge sinodulu nu era in proiectulu originalu.

Asta a provenit dela majoritatea

congresului, respective dela comisiunea de 27.

Cându a venit acest'a la desbatere in congresu fericitulu Metropolit se vedea surprinsu, pe semne cei mai intimi ai densului nulu informase despre lucrările comisiunii, apoi elaboratele comisiunii precum astazi si atunci nu se tipareau si comunicau cu membrii congresului nainte de desbatere, ci veniau numai decat in plenu si se puneau la ordinea dilei.

Venindu-i dara ide'a straina Metropolitului care a avutu totu dreptulu a fi jelosu de basele elaboratului seu, s'a nesuitu din tote puterile ca sa capaciteze pe congresu cumca dupa canone Archiereulu are dreptu a denumi pe membrii consistoriului etc. si nu voia se permita pertractarea acelui punctu, congresulu de alta parte insistă pe langa convingerea sea, in fine dupa o lupta inversiunata si preste voi'a Metropolitului s'a decisu ca punctulu respectivu sa se iee la pertractare.

Presedintele metropolit dupace a enuntat conclusulu majoritatiei, cu prinsu si elu de o slabiciune omenescă s'a inversiunatu si a esprimitu nescari cuvinte, din cari a intlesu congresulu cumca Présantia Sea nu va respecta acelu conclusu.

Că sa se inchiai dorerosulu incidentu numai decat s'a facutu propunere pentru incheierea siedintei, carea primindu-se toti membrii congresului s'au indepartat cuprinsi de cea mai mare iritatune si ingrigire.

Si ce au facutu membrii congresului?

Membrii congresului s'au adunat in conferinta, acolo s'au consultat asupra incidentului, si dupa ponderose si lungi desbateri, au decisu ca decat s'a céda in acestu punctu mai bine curma tote lucrările si se ducu acasa, si n'autramis u deputatiuni pentru consolare nici chiaru la Metropolitulu, căruia aveau de a multamî totulu, macaru ca, de cum-va cine-va in lume a meritatu ca in astfelu de impregiurări sa fia incrementatu despre adenca stima si reverintia cătra persoana sea, apoi Acel'a a fostu Metropolitulu Siagun.

Si ce a facutu **Metropolitul remasu in minoritate?**

S'a retrasu in locuinta sea, si exceptionalminte in diu'a aceea n'a primitu pre nime la sine, n'a consultat pe Danu si pe Branu; n'a telegrafat la nime, ci s'a consultat pe sine, inim'a s'a, mintea s'a — in telepriunea s'a, sia aflatu calea cea adeverata; si dora si-a batutu capulu intru afarea medioceloru cu cari se-si execute voi'a cu ori-ce pretiu, macaru si cu „spargere“ bisericei? Nu! ci a cercatu o punte pre care se poate trece din impasulu in care lu impinsese slabitiunea omenescă, si afandulu s'a bucuratu, si a dou'a di intrandu in congresu éta cumu a deschisu siedint'a:

„Deschidiendu siedint'a spre continuarea pertractării ulterioare a operatului comisiunii de 27 amu de a reflecta in privint'a puntului 5. din §. 96. ce eri a venit sub discussiune, cumca eu aflu in trensulu o cestiune sacramental, si acesta impregiurare m'a indemnata pre mine a dice eri ca „nu potu lasa spre desbatere acestu §“, ca-ci intr'adeveru nu este chiamarea congresului de a judeca despre sacramento, — **déca in se d-vos tra nu involvati** in acestu §. neci o cestiune sacramental, atunci se intelege de sine ca amintitul §. se poate tracta si decide din partea congresului.“ (Vedi prot. siedintiei a XI. a congresului dela 1868 nrulu 181).

Congresulu pricepandu inten-

tiunea Metropolitului numai decat s'a declarat prin reportoriulu Alduleanu cumca „nu doresce a trage in discussiune vre-o cestiune sacramental, si ca alegerea asesorilor consistoriali o privesc de causa administrativa“ si prin asta spre mama mangaiere si bucurie a congresului si a metropolitului complanandu-se neplacutul conflictu — s'a purcesu mai departe la pertractare si s'a primitu punctulu de certa dupa voi'a majoritatii, iera metropolitului remasu in minoritate neci macaru semnu de aprehensiune n'a mai datu.

Acestu exemplu de predominire si abnegiune asiu dorii eu se nu-lu perdia din vedere ci se-lu urmeze ori-care din noi cari ocupam locuri prin sinode si congrese, si atunci nu ni vomu risipi cele mai bune poteri in frecari si certe pentru vanitati si ambitiuni personali vatemate, ci vomu cladi mai departe edificiul redicatu de marele Archiereu.

Pre scurtu mai amintescu si celalaltu momentu si apoi terminu acestu articulu preste intentiunea mea devenitul pre lungu.

Dupa incheierea congresului in sér'a de 7/19 Octombrie 1868. membrii congresului au onoratu pre Metropolitul ca pre parintele constitutiunei nostre bisericesci cu unu conductu de tortie imposantu, multitudinu-i prin oratorulu loru pentru stralucitul succesu alu neobositei sale activitatii.

Marele archiereu in responsulu seu intre lacremi de bucurie a datu multiamita lui Ddieu ca i a datu potere a duce la indeplinire opulu care asigurăza in eternu esistintia bisericei si natiunei nostra, care pe aceste base nu mai poate deveni predat inimicilor ei esterni, si plinu de mangaiere pentru viitoru incheindu a eschiamatu cu betranulu Simeonu: „Acum slobozesce presierbulu teu stapan in pace, caci vediura ochii mei mantuirea carea ai gatituo poporului teu romanu.“

Unu fostu membru alu congresului din 1868.

Diet'a Ungariei.

In siedint'a dela 30 Maiu s'a continuat desbaterea generale asupra arondarii teritoriali.

Primulu oratoru Constantin Gurbanu (român) si esprima convicțiunea, ca proiectul de lege in desbatere s'a creatu numai in interesul natiunalitatii magiare, elu voiesce sa absorba pe celealte natiunalitatii. Oratorul intréba, déca are dora guvernul vre-o temere de comitatele in cari locuesc natiunalitatile? Lui i se pare, ca guvernului i e frica, caci altintre nu se poate explică agitatiunea pornita din tómna in pressa magiara in directiunea acesta. (Contradicere.)

Idea fundamentala a proiectului e conservarea intereselor specific magiare pe socotela intereselor generali ale tieri. Nu se mai tiene acel'a de patriotu, care oferse servitie sale tieri, ci acel'a care sugruma natiunalitatile. (Nelinisee.)

Suprimerea acesta e sistematica, se ia dela scólele natiunalitatilor subventiunile, acum guvernul voiesce se mérga mai departe. Cu tempulu se voru suprime si diuarele natiunalitatilor nemagiare si se va introduce limb'a magiara cu forța. (Strigări: Asia sa se faca!) Prin acestu proiect se provoca o lupta intre patricii si plebei si e forte probleme, déca se va mai afla unu Menenius Agrippa, care sa-i reconcilieze. In fine oratorul respinge proiectul de lege.

Wil. Toth admite, ca administratiunea nostra sufera de mari defecte, daru nu trebuie sa desconsideram desvoltarea loru, nu trebuie sa

uitămu ca un'a din condițiile principali la desvoltarea unei administrații bune, continuitatea, s'a intreruptu pré de multe ori prin intemplieri istorice precum și prin alte impregiurări. Aceasta intrerupere, schimbare s'a referit nu numai la sistema, ci și la individi, asiā incătu consolidarea organismului administrativu deveni impossibila. Trebuie sa considerămu cu deosebire unu momentu remarcabilu, ca adeca 14 ani s'a administratul tiér'a prin straini. Se pote ca oratorulu pune prea mare pondru pre acésta impregiurare si de acea da o parere lina, la tóta intemplarea inse nu trebuie uitatu efectulu acestei intreruperi.

Oratorulu a vediutu cu ochii sei ce urmări stricaciōse au avutu deselete schimbări de sistema in cei 25 ani din urma si acésta l'a adus la convictiunea, ca pentru tiér'a e mai priinciōsa o administratiune slabă ce se desvöltă mai departe pe temeliele istorice decăt o schimbare nouă radicale a sistemei. Arondarea e de lipsa dura numai intru cátu cere esperinti'a practica. In fine oratorulu primesce proiectul de base la desbaterea speciale.

B. Kállay are putien de a adauge la cele ce a disu in siedinti'a de eri condeputatulu seu Földváry. W. Toth a afirmatu intr'unu discursu tienutu inainte cu vr'o cátu-va ani, ca centrulu stangu nu va fi nici cändu capabilu de a guvernă, astadi inse crede contrariulu.

La arondare trebuie a se tiené legatur'a organica cu conceptiunea întręga. Lipsindu acésta oratorulu respinge proiectul.

Cont. Pe chy recomenda proiectulu guvernului, care de-si are defecte totusi acese se potu delatură cu tempulu.

I. Paczolay: Proiectulu de fatia se arata la prim'a vedere fără nici unu prospectu. Unu comitatul, care are o periferia de preste 200 mile cuadrate nu se pote administră bine si déca atari comitate totusi se sus-tien, caus'a jace aera. Procentelete pentru spesele de administratiune in comitate mici voru fi forte mari, pre cändu cele mari voru purtă administrative cu 4-5%, ba cu castigu. (Sgomotosa ilaritate.)

Oratorulu reflectéza la espunerile de eri ale ministrului presidentu. Acesta dise, ca comitatulu Hajdu cu scaunul in Debretienu s'a planuitu dejă de antecesorele seu. Contele Szapáry trebuiā sa presinte acelu proiectu, déca s'a acceptatu ideile lui. Avantagile de cari se bucura Debretienul, provinu din adaugerea de puste mari, cari se tiené de comitatulu Szabolcs, dura fia in numele Domnului, Debretienul inca e orasii magiaru. (Ilaritate.)

In urma se róga oratorulu sa fie scusatu pentru a siediutu ieri din intemplare in fotoliul ministerialu. Elu scie ca nu e chiamat la unu atare postu, desi crede ca cu tóta capacitatea sea neinsemnată totusi ar fi potutu presentă unu proiectu atât de motivat cum e celu de fatia. (Ilaritate mare) Pe ministru lu svatuesce sa fia conciliantu.

Sg. Borlea dice, ca acestu proiectu se baséza că tóte proiectele de pâna acum pe dōue nesuntie cardinali, pe urcarea contributiunilor si pe magiarisarea cu forti'a a națiunalitătilor, de aceea lu respinge. Elu critica atitudinea ministrului presidetu, care in Vien'a e umilitu si pasiesce cu energia numai contr'a națiunalitătilor.

Ministrul presidentu Tisza denegă antevorbitorilui dreptulu de a critică atitudinea altor'a, elu reamintesce lui Borlea, ca cine a fostu supusu pe tempulu cändu suflă din Vien'a unu spiritu anticonstituitionalu si cine a persistat atunci. (Aplausu generalu).

Incătu pentru observările lui Borlea si Gurbanu relativu la supri-

mera națiunalitătilor oratorulu replica, ca cine nu se multiemesce in Ungari'a cu drepturile națiunalitătilor, arata, ca aspiratiunile sale trecu preste condițiile de esistentia ale statului ungurescu. (Aplausu viu.) Déca acest'a e motivulu loru, atunci au si voru avé cauta a se plâng. (Aplausu generalu.)

Dominul ministru Paczolay — continua oratorulu — (ilaritate sgomotosa), ba nu, dlu deputatu Paczolay a afirmatu, ca cetatea Debretienu a primitu favoruri deosebite. Lucrul sta astfeliu, ca pustele amintite totudin'a a fostu proprietatea cetatiei Debretienu. In fine recomenda proiectul seu.

In siedinti'a dela 31 Maiu s'a continuat desbaterea generale asupr'a acestui proiectu.

G. Remete primeșce proiectul de lege, care e numai o consequentia din legile administrative de pâna acum.

I. Helfy observă, ca nu se pote pronunciā asupr'a detaiurilor, pentru ca lipsescu datele de lipsa; mai departe scopulu finalu ale proiectului nu e absolut cunoscutu, nici din motivare nici din discursulu ministrului presidentu. Pâna acum partitorii proiectului s'a provocat la opinionea publica, dura ce dovedescu protestele cele multe ce au sositu aici? Opiniunea publica s'a declarat contra acestei legi si acum se escusa domnii guvernamentalni, ca legile administrative nu se potu inactiva fără acestu proiectu. Oratorulu respinge proiectul.

Dupa G. Várad y, care acceptă proiectul, ia cuventulu

A. Zay, care in lungului seu discursu desfasuri punctulu de manecare alu deputatilor sasi. Elu dice ca densulu impreuna cu colegii sei de principii stau pe terenul pe care au statu cändu s'a desbatutu legea despre fundulu regiu. Acestea lege fiindu sanctiunata o recunoscu că lege formale, dura nu o voru consideră nici cändu de drépta si corespondiente legilor fundamentali ale tieri, ei vedu intren'sa si acum o calcare a acelui tractatu de statu, a uniunei, care a impreunat Transilvania cu Ungaria in anii 1848, 1865 si 1866.

In proiectulu de fatia, intru cátu se referesce la fondulu regiu, deputatii sasi vedu numai o executare speciale a legei despre fondulu regiu.

Dupa unele discussiuni de putienă insemnatate se inchide siedinti'a.

In siedinti'a dela 1 Iunie s'a terminat desbaterea generale asupr'a acestui proiectu, care fu primitu cu majoritate de basa la desbaterea speciale. Intre oratorii dilei din urma a desbaterei generali amintim pe ministrul presidentu, care dupa unele observatiuni polemice contra unor oratori precedenti recomenda pe urma proiectulu de arondare spre primire.

Nr. 6/1876 — snbc. desp. VI.

Convocare.

Subserisii prin acésta si iau voia a conchiamá adunarea generale a despartimentului VI alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu pre 29 Iunie 1876 st. n. in opidulu Unedór'a, la carea suntu invitati a participa toti onor. membri ai subcomitetului despartimentului.

Din siedinti'a subcomitetului despartimentului VI, tienuta in Dev'a, in 21 Maiu 1876.

Ioanu Papiu, Alecsiu Olariu, direct. desp. actuariu.

Fagarasiu in diu'a santului Constantiu si Elen'a 1876.*)

O ideia din cele mai salutare trebuia ca a fostu ceea ce a indemnătu pre Esclentia Sea pre bunulu nostru archipastorul Mironu, a cercetă pre credinciosii bisericei noastre romane ortodoxe din archidiaconatul, pre cătu numai i costa ocupatiunile déca in genere visitatiunile „canonice“ au avutu insemnatatea loru pentru buna administratiune biserică, intarirea religioasa, si sustinerea moralitătiei in poporu, putem dice, ca in specie incătu privesc pre credinciosii bisericei noastre, este totu deodata si o mangaere. Acestea o au adeverit comunele noastre bisericesci din tiér'a Oltau, cându au fostu asiā de fericite a primi in medilocul loru pre archipastorul multu dorit.

Ori si cătu de improvisata a fostu caletori'a Esclentiei Sele a parintelui archiepiscopu si metropolitu si de-si prin urmare comunele din tiér'a Oltau numai tardiu au aflatu de visitatiunea parintelui metropolitu, totusi primirea ce i s'a facutu s'a potutu asemenea cu ducerea in triumfu pre intręga cale pâna in Fagarasiu.

Esclentia Sea porni din Sibiu joi in 19 Maiu insotit u protosincelul Dr. Ilarionu Puscariu, archidiaconul Nicolau Fratesiu si dlu cons. gub. in pens. si secr. metr. Elia Macelariu avendu că tienta a caletoriei sele Brasovulu.

Inca in a dou'a comună de lângă Sibiu, in Vestemu, a fostu intempi-nat u inaintea scólei de tenerimea scolară si pretimea locala. Aci preotulu gr. cat. in cuvinte alese bineventă pre Esclentia Sea, ier' tenerimea scolară intonă imnuri scolare. Esclentia Sea multiamindule parintesce si continuă calea pâna la Avrigu; aici multime mare de poporu, cu tóte ca era di de lucru lu asceptă la biserica; trecendu prin multimea poporului o femeia din poporu i presentéza o cu-nuna frumoasa de flori; la intrarea spre biserica administratorulu ppresbiteralu lu bineventéza in numele preotimei si a poporului: Esclentia Sea multiamindule, merse in biserica, unde visita vasele vestimentele sante, protocolele matriculare etc. si adresă unu cuventu parintescu cátu poporulu adunat, la esirea din biserica lu bineventéza comunitatea politica prin dlu notariu Mohanu, carele i presentă unu buchetu frumosu de flori; in scól'a comunala luându ceva mancare frugala binecuvantandu poporul care era insufletit de presentia archipistoriului.

La esirea din scóla domnisióra Pred'a i presentă o cu-nuna frumoasa de flori.

Sub trasulu clopotelor pre cum fusese si primitu sub repetite strigări de „sa traiésca“ din partea multimei, insotit u de 30 calareti, cari si la venirea spre Avrigu, lu asteptara la podulu Avrigului, si continuă caletori'a mai departe fiindu intempi-nat in tóte comunele cu-bucuria. In Voila si Beclén u cercetă biserica si cuventă poporului cuvinte imbarbatatore spre inaintare in lucrurile bisericesci si scolare. In Voila lu asteptă fruntasii romani din Fagarasiu, fără distingere de confessiune. Fiindu bineventat de protopresiterulu Fagarasului I-iu Petru Popescu, dupa ce visită Esclentia Sea scóla, unde lu asteptă tenerimea scolară cu bravii invetitori de acolo, insotit u de mai multe trasuri si calareti porni spre Fagarasiu, unde sosí la 6 ore dupa amédi.

Astadi in diu'a santului Constantiu si Elen'a avu poporulu din Fagarasiu fericirea a avé in biserica loru pre inaltul archipastorul care dupa

*) Dela Brasovu audim, ca primirea Escl. Sele a fostu imposanta, dura pâna cändu punemu fóia sub pressa inca n'amur primitu nici unu petecu de corespondintia.

Red.

celebrarea liturghie prelungă asistintă a protosincelului a ppresbiterului localu a archidiaconului seu si a altor 4 preoti, tienu o cuventare caldurăsa cátro poporu, lasându dupa sine cele mai placute suveniri pentru poporul fagarasianu.

Esclentia Sea 'si va continua mane caletori'a sea spre Brasovu, unde dorim din totu susfletul sa ajunga sanatosu spre a puté si mai departe procură poporului nostru momente de bucuria.

Roscanila Inaltiarea Domnului.

Dle Redactoru! Binevoiti a dă locu in colonele „Tel. Rom.“ urmatorelor renduri, cari voru a ve arata ómenii disordinei si ai stricaciunei, in vieti'a nostra biserică constituionale.

Comun'a bis. Roscani de lângă Dobroiu era o parochia bine organizata. Devenindu vacanta s'a escrisu concursu, in urmă căruia au competită destui pentru a-si alege, venindu insa la midilociu sporeatul interesu personalu si nepotendu-se ajunge nici cu unul dintre cei competenti, alegerea s'a amanatu, poporul amagitu facandu pedeca, ca nu voiesee a se tie-né de condițiile publicate in concursu, si róga pre M. Cons. că sa se indure a reduce dotatiunea cea dupa lege a parochului, la cea din tempurile patriarchale, modulu de cersitorie. Prea Ven. cons. s'a induratu a le respinge acésta cerere, si ai indrumă, că pre bas'a concursului publicatu sa faca alegere.

In diu'a Inaltiarei Dnului esindu dlu protopopu in fat'a locului, premergendo celoru prescrise in statutu pentru tienéra alegerei, au adus la cunoscintia poporului resultatul ven. cons. Insa ce se vedi! Suspindindu-se siedinti'a pentru consultare, pasi intre poporu fostulu invetitoriu si acum not. cerc I. M., provocandu-lu, că nici decum sa nu faca alegere prelunga salariu publicatu, ci sa ramâna prelunga celu vechiu.

Dupa deschiderea siedintiei dlu notariu trase un'a cu ochiul judelui, care si reportă on. presidiu dorinti'a d-sele.

Dupa aceea se scula alu doilea proroču, adresandu-se cátro poporu, „ca eu inca sciu ce este dorinti'a d-vóstra! Ve mirati, cum de maritulu cons. numai pre d-vóstra ve silesce se faceti salariu bunu preotului, pre cändu in tóte celealte comune e totu că in betrani? Si ve rogati si d-v. că sa ve lase precum v'ati pomenit. Astai dle invet. respunse sermanulu poporu. Cu acésta s'a finit, tóte consultările, si tóte stravani'a dlui protopopu a fostu de giab'a, căci machinatiunile acestor descompunatori de bine si intiegere au paralizat lupt'a pastoriului.

Nu voi că se aretu scopulu acestor ómeni, ci credu a fi destulă oglinda purtarea dloru la acésta alegere, atât'a totu voi a aminti, ca celu dintău este unu omu care putienu ne intereséza, déca i cautămu faptele pre tóte terenele vietiei noastre națiunali, alu doilea este, invet. Sofronie Furca care in totu anulu trage remuneratiune din ajutoriulu invet. meritati. Unu scopu se vede alu mai avé, a-si alege unu omu de parnur'a dloru, preste care se dispuna si spiritualminte. Fia siguri, ca déca ne-norocirea aru bate acelu poporu cu unu omu de care dorescu d-loru, va fi unu nimenea, cu care condusu de d-loru, voru duce poporulu nevinovat in prapastia, pentru a căruia bu-nastare si viitoriu, de aru fi astadi judecat'a cea de pre urma, amaru aru avé se respondă.

Vai de celu ce smintesce, dura mai vai de acel'a, prin care vine smintel'a.

A....

**Comitetul pentru ajutorarea
Tofalenilor.**

PROTOCOLU

Inat in siedint'a tienuta in 23 Apr. 1875 c. nou in caus'a Tofalenilor, in cas'a parochiala gr. orient. fiindu de fatia;

D. D. Dimitrie Fogarasi presied. P. Trombitasi de Betlen, Iosifu Filipu, Vasiliu Hossu membri ai comitetului.

I.

Presedintele asterne, ca in urm'a decisiunei luata in ultm'a siedintia, tot obligatiunile de prioritate, ce au formatu fondulu Tofalenilor, s'au vendutu prin c. r. institutu alu creditului (Credit Anstalt) in Vien'a.

Presedintele arata döue ratiocinii originale ale mentionatei banci, din cari se vede, ca pentru 8100 fl. obligatiuni de prioritate ale drumului de feru resaritén ungur. si pentru 2000 fl. obligatiuni a calei ferate austriace de sudu, s'au primitu la olalta 6805 fl. 32 xr. iéra pentru cele 2000 taleri obligatiuni ale calei ferate romanesti (Stroussberg) 1176 fl. 30 xr. in suma 7981 fl. 62 xr. — din care substragendu spesele postale de 10 fl. 86 xr. si provisiuene bancii de 19 fl. 95 xr., sum'a pentru obligatiunile vendute va apăre in darea de séma generala cu 7950 fl. 81 xr.. netto. Ratiocinii originale ale Credit Anstaltului se accludu protocolului acestui'a sub A si B.

Presedintele aduce totu odata la cunostintia comitetului toté percepentele si erogatiunile ce amu avutu incóce de cea de pre urma dare de séma (de 1 Ianuariu 1873) care a fostu publicata in diuarele nóstre si s'au transmisu si deosebi tiparite la toti colectantii si contribuentii de ajutorie, a căroru adresa au fostu cunoscuta acestui comitetu.

Raportulu presedintelui este urmatoriu:

In 1 Ianuariu 1873 au remas in cas'a comitetului in bani gat'a 363 fl. 26 xr.

Au incursu intersurie fondului, adeca coupónele obligatiunilor in 1 Ianuariu 1873 fl. 247 cr. — 1 Iuliu 1873 370 " 12 1 Ianuariu 1874 247 " 58 1 Iuliu 1874 405 " 38 1 Ianuariu 1875 242 " 96 Sum'a : fl. 1876 " 30

Din acést'a s'au datu: impartirea a sieptea de ajutorie intre Tofaleni in 26 Februarie 1873 fl. 544 cr. — impartirea a opt'a 5 Ianuariu 1874 " 384 " — impartirea a nou'a 3 Ianuariu 1875 " 502 " — Laolalta ajutorie fl. 1430 " —

Apoi in decursu anului 1873 dlui Dr. Ioanu Ratiu pentru reinnoirea procesului 100 " — Pentru caleorile dnului membru Iosifu Fülep la Tofaleu, telegramu si porto 9 " 50

Tipariu dărei de séma si ratiociniu lui, porto pentru esemplarile trame si cores-

pundintia cu 28 jurnale si Dr. I. Ratiu	" 59 "	10
Procurarea cartelor de posessiune	" 13 "	—
In fine in cursulu anului 1874 d.		
Dr. Ratiu din nou s'au datu	" 100 "	—
Pentru spese postale si alte	" 8 "	48
Asiá incátu sum'a erogatiunilor au fostu	fl. 1720	cr. 08
si au mai ramas bani gat'a	fl. 156	cr. 22

La acesti 156 fl. 22 cr. se adauga astadi banii incorsi din obligatiunile vendute mai susu specificatu cu 7950 fl. 81 cr. netto, asiá incátu astadi avemu inca la dispusetiune unu totalu de 8108 fl. 03 cr. v. a.

Darea acést'a de séma din care positiunile anului 1873 au fostu dejá aprobatu in protocolulu de 19 Noverme 1873 alu acestui comitetu, se aprobedia.

II. Dlu membru I. Fülep asterne planulu de impartire finala, care planu l'au facutu in urm'a insarcinări comitetului.

Projecțul substernutu se primește cu câte-va modificări si se acluda rectificatul protocolului acestui'a. Planulu se va impartsa in scrisu si dlui membru Dr. I. Ratiu spre a-si dà parerea si totudeodata se decide si chiamarea Tofalenilor pe 27 a lunei curente. Cu acést'a protocolulu se inchide si se subscrie.

Maresiu-Osiorheiu in tempulu susu insemnatu.

Dimitriu Fogarasi, m/p.
presedinte.
Iosifu Fülep m/p.
Parteniu Trombitasiu m/p.

Varietati.

* * (Greutati la asentare.) Comisiunile de asentare a recrutilor in Galitia au avutu de a se lupta cu mari greutati la completarea contingentului. Desvoltare defectuosa si nutrimentu reu dau unu procentu mare de neapti pentru servitii. Pre cătu de trista e acést'a impregiurare, pre atatu de usioru si de esplicatu. Din momentul in care s'a proclamatu capabilitatea cambiale pentru statulu tienilor, acestu statu a inceputu a decadé. De presentu a trecutu in urm'a datorielor cambiali si a secuestrărilor a trei'a parte din posessiunea tienilor in mânila jidovilor. Jidovulu lasa pre tieréu pamentulu seu, dara acést'a nu lucra pre séma sea. Pâna era superba a emulá in stralucire cu curtea regilor din Francia. In tempurile nostre domitorii au alte ambitiuni, numai sultanul nu scie a se moderá. 600 individi au chiamarea a se ingrigi de placerile sultanului. Spesele pentru cai de trasura si calaritu, in numeru de 625, pentru carutie, de cari se cumpera pefia-care anu unu cu câte 100,000 franci, si pentru personalulu atasiat la acestu servitii in numeru de 935, se urca la 2 milioane. m. Sultanul nu are passiune de venat, are insa unu gustu pronunciatu pentru animale. Menageria sea costa 1 milion marce. In acést'a menageria suntu 50 lei, tigri pantheri, girafe si Zabu. Ficare animalu carnivoru capeta pe dî 8 punti carne din cea mai buna. Mai populatul decât menageria e haremulu, care numera 1200 femei. In comparatiune cu sumele fabulóse ce costiseaza aceste muieri, leii si tigrii suntu animale economice. De-si odalischele nu consuma atât'a carne că favoritii selbateci ai sultanului, totusi ele au unu gustu hotaritul pentru dulceturi. Zacharulu pisatu ce se folosesc in haremu costa pre anu 350,000 marce, cele-lalte nutremente pentru haremu costa 12 mil., 48 medici si apoteci portă grigia de sanatatea monarhului si capeta o remuneratiune anuale de 626,000 marce, pre căndu numai 12 daruitorii de elemosina si muezini (esclamatorii ce chiama pe credinciosi la rugaciune) se ingrigescu de mantuirea susfletésca a sultanului. Acestia au unu salariu an-

* * Subcomitetulu despartimentulu VI alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, conformu

conclusului seu adusu in siedint'a dela 21 Maiu a. c. aduce la cunoscintia publica impartirea de ajutorie pentru tenerii romani meseriasi nascuti pre teritoriul acestui despartimentu, si anumitu 4 ajutorie de câte 5 fl. v. a. pentru tenerii romani aplicati la vre-o meseria pe teritoriul despartimentului si 2, de câte 10 fl. v. a. pentru aceia cari suntu aplicati afara de teritoriul despartimentului.

Doritorii de a obtine vre-unul din aceste ajutorie au a se adresá directoratului subsemnatu in tempulu celu mai scurtu, legitimându-si esercerea profesioniui prin adeverintia dela maestrii loru, in carea sa se constate si locul nascerei.

Din siedint'a subcomitetului despartimentului VI, tienuta in Deva in 21 Maiu 1876.

Alecsiu Olariu Ioanu Papiu actuaru direct. desp.

* * (Din vieti a sultanului detronat Abdul Aziz) ne comunica unu corespondentu dela "Nemz. Hir." care petreceea pre tempulu acel'a in Constantinopole, o istoria caracteristica:

Aprópe de Constantinopole se afla o padurită. Vér'a intr'o séra frumósa sultanulu vení aci impreuna cu Hamerul seu pentru a-si petrece. Denisulu incungiură padurită cu militie si dede acestei mandat: că intorcendu-se cu spatele cătra padure sa vighileze, ori-care va cuteză a se intorce se va puscă pe locu. Petrecerea se incepù. Ce felu de petrecere a fostu acést'a ni putemu inchipui, déca vomu considerá impregiurarea, ca aerulu caldu de vér'a face sa apara de priosu ori ce vestmentu esageratul atât'a pentru barbati cătu si pentru femei. Petrecerea decurse totu mai vesela si bun'a dispositiune a sultanului nu se conturbă nici pre unu minutu prin mortea a cinci soldati, cari nepotendu infrená curiositatea se uitara inderetu si pe locu fura puscati de eunuchii sultanului. Asiá economisá sultanulu Abdulu Aziz cu banii si sangue poporului seu.

* * (Economia sultanului) Se scie ce pompa, ce lucusu de necredintu domniá la curtea regescă din Francia. A diecea parte din toté venitele tierei se spesá pentru curte. Si alte curti europene era superba a emulá in stralucire cu curtea regilor din Francia. In tempurile nostre domitorii au alte ambitiuni, numai sultanul nu scie a se moderá. 600 individi au chiamarea a se ingrigi de placerile sultanului. Spesele pentru cai de trasura si calaritu, in numeru de 625, pentru carutie, de cari se cumpera pefia-care anu unu cu câte 100,000 franci, si pentru personalulu atasiat la acestu servitii in numeru de 935, se urca la 2 milioane. m. Sultanul nu are passiune de venat, are insa unu gustu pronunciatu pentru animale. Menageria sea costa 1 milion marce. In acést'a menageria suntu 50 lei, tigri pantheri, girafe si Zabu. Ficare animalu carnivoru capeta pe dî 8 punti carne din cea mai buna. Mai populatul decât menageria e haremulu, care numera 1200 femei. In comparatiune cu sumele fabulóse ce costiseaza aceste muieri, leii si tigrii suntu animale economice. De-si odalischele nu consuma atât'a carne că favoritii selbateci ai sultanului, totusi ele au unu gustu hotaritul pentru dulceturi. Zacharulu pisatu ce se folosesc in haremu Costa pre anu 350,000 marce, cele-lalte nutremente pentru haremu Costa 12 mil., 48 medici si apoteci portă grigia de sanatatea monarhului si capeta o remuneratiune anuale de 626,000 marce, pre căndu numai 12 daruitorii de elemosina si muezini (esclamatorii ce chiama pe credinciosi la rugaciune) se ingrigescu de mantuirea susfletésca a sultanului. Acestia au unu salariu an-

alu de 60,000 marce. La curte este si unu astrologu cu salariu de 13,000 marce; chiamarea lui e a predice calamitatea contrarilor semilunei. Corpulu musicalu, compusu din 300 musicanti si coristi costa de döue ori atât'u cătu ministeriulu de resbelu. Sultanulu e amiculu cladirilor costisatoré. De căndu s'a suiu pre tronu a cladit 10 palaturi. Spesele palatului Cerasanu nu se potu calcula, atât'u suntu de fabulóse. Acestu edificiu colosalu cuprinde unu spatiu immensu, lini'a de cătra Bosforu e mai lunga de unu chilometru. Acestu palatu e unu orasius adeverat, a căru fundare a costat multe milioane.

In acestu momentu, candu imperiulu se clatina in toté temeliele sale, candu tiér'a e sguduita, prin revolt'a si bancrotulu economicu, se continua lucrarea la o moschee si 70 case de piétra, din alu căroru venitul se va sustine moscheea. Cu erogatele pentru cladiri bugetulu casei suverane face 45 milioane m. Contributiunile ordinarie numai ajungu pentru a saturá pre acestu molochu, de acea se cauta imprumuturi unde numai se potu si calamitatea financiale atinge pe Europa intréga. Risipirea si desfrenulu la curtea orientale suntu consecuentie poterei nemarginite si neresponsabile a domitorului. La curtea Sultanului e situatiunea in care se afla Francia inainte de a isbuñi revolutiunea cea mare, care a trasu in vertegiulu seu pre Regele Ludo-vicu XVI.

Burs'a de Vien'a.

Din 26 Maiu (7 Iuniu) 1876.

Metalice 5%	66	25
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	70
Imprumutulu de statu din 1860	107	90
Actiuni de banca	810	—
Actiuni de creditu	121	65
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74	35
" " " Temisiorene	72	75
" " " Ardenesci	73	50
" " " Croato-slavone	85	—
Argintu	103	50
Galbinu	5	77
Napoleonu d'auru (poli)	9	67

Publicatiune.

In urm'a dispositiunie din partea comitetului central de alegere pentru cetatea si scaunulu Sabiului din 17 l. c. Nr. 4 se va incepe rectificarea listei de alegere dietale a cetătiei si a suburbii Sabianu in 8 Iuniu la 3 ore dupa amedi si se va fini la 14 in acea-si luna.

Acést'a se aduce in sensulu articulului de lege 33 din anulu 1874 cu aceea observatiune la cunoscintia publica, ca subscrisele delegatiuni vor functiona in toté dilele dela 3 pâna la 6 ore dupa amedi in localulu esatoratului de dare a cetătiei si ca acést'a a sea lucrate oficioasa e publica, fiindu-i prin urmare fia-cărui permisu, a asiste la aceeasi lucrate.

Sabiul 31 Maiu 1876.

Delegatiunea de conscriptiune pentru cetatea si suburbii Sabianu.

2-2

Nr. pr. 109. 1876.

Edictu.

Ioanu Gog'a Simonu, nascutu din Mucundorfu si casatorit u in Tieline cu Flórea lui Nicolae Cupt'a ambi gr. or. cu necredintia parasindu-si pre legiuia sea muiere de 5 ani trecuti au prebegit de nu se scie nimic'a de densulu. Prin acést'a se citéza că in terminu de unu anu si o di dela datulu de fatia, sa se prezenteze la subscrisulu foru protopresbiteralu căci la din contra, procesulu divortiale incaminat de stingerita sotia sea, se va decide pre bas'a santei pravile a bisericei nóstre ortodoxe si in absența lui.

Sighisiór'a 20 Aprilie 1876.

Scaunulu protopresb. alu tractului Sighisiórei gr. or.

Zacharia Boiu,
protop.

(2-3)